

За останні 24 години

07:02

Росіяни масовано вдарили по Запоріжжю ракетними та КАБами – загинуло 6 людей

07:00

Володимир Фесенко - про найнебезпечніший сценарій зими та як їй уникнути

06:28

Лубинець оприлюднив факти зловживань ТЦК та заявив про погрози своєму регіональному представнику

Додайте Коротко про до обраного в Google

05:30

11 серпня - вже сьогодні свято, що не можна робити, традиції і примхоти цього дня

ЗАВАНТАЖИТИ ЩЕ

Головна / Суспільство

Володимир Фесенко - про найнебезпечніші сценарії зими та як їй уникнути

ОЛЕКСАНДР АРТАШЕВ

11 серпня 07:00

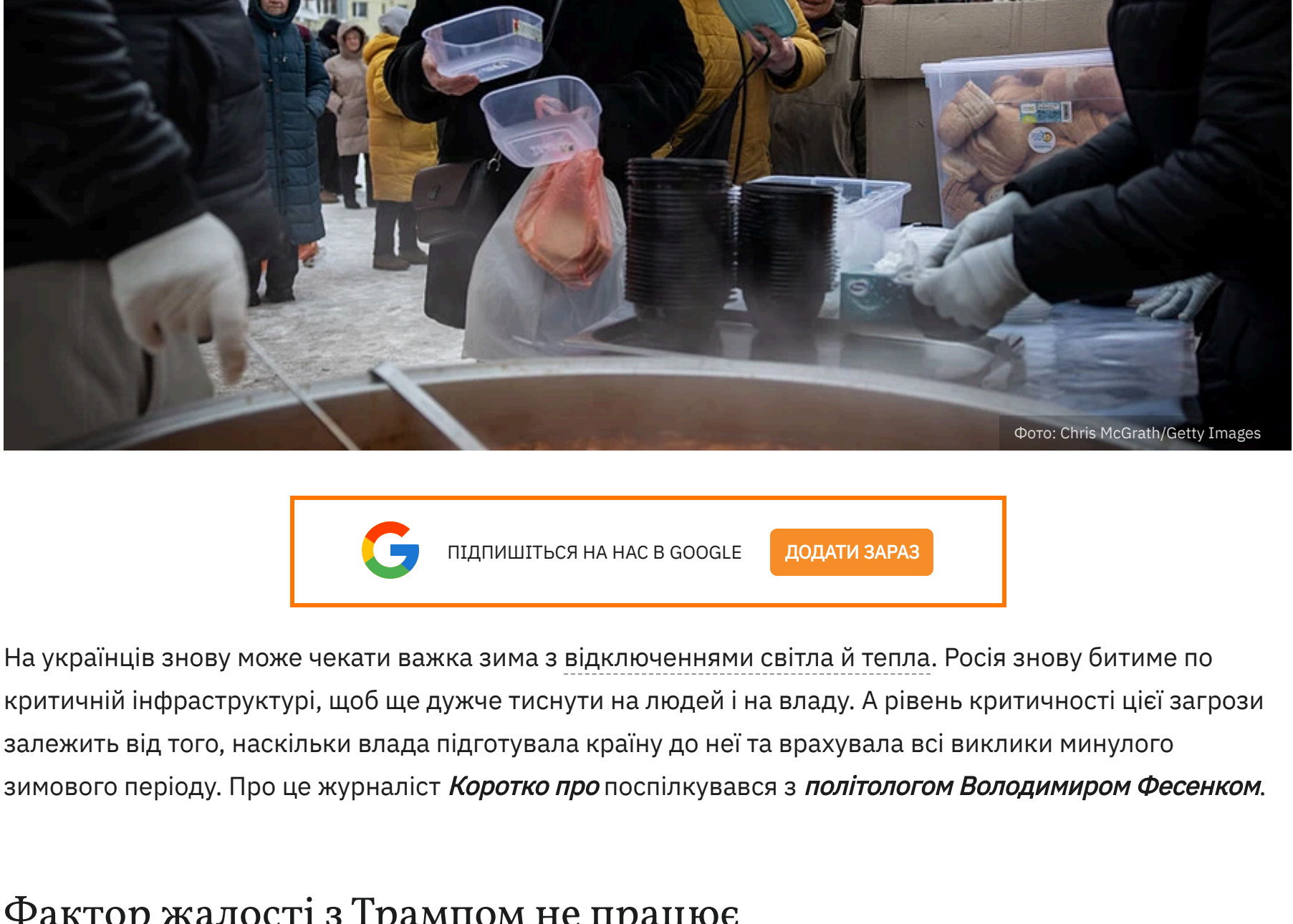

Фото: Olena Medvedeva/Getty Images

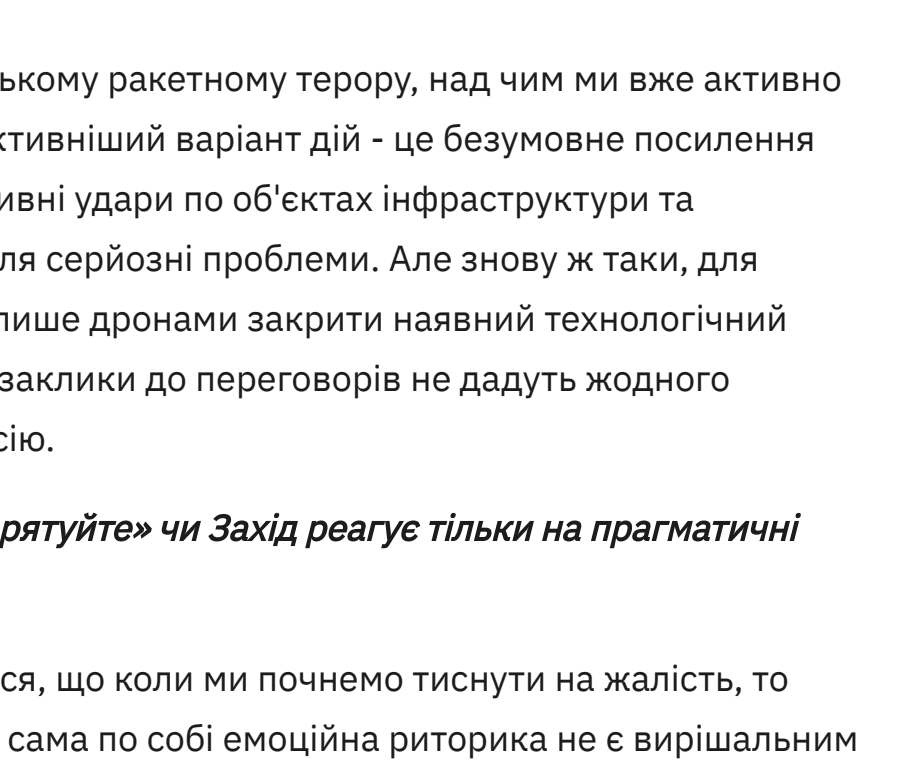
Підпишіться на нас в Google

ДОДАТИ ЗАРАЗ

На українців знову може чекати важка зима з відключеннями світла й тепла. Росія знову битиме по критичній інфраструктурі, щоб ще дужче тиснути на людей і на владу. А рівень критичності цієї загрози залежить від того, наскільки влада підготувала країну до неї та врахувала всі виклики минулого зимового періоду. Про це журналіст *Коротко про* поспілкувався з *політологом Володимиром Фесенком*.

Фактор жалості з Трампом не працює

- Росія знову посилить «зимовий терор» проти України, щоб змусити Київ бути поступливішим на переговорах?

Політолог Володимир Фесенко. Фото: ua.news

- Частково це справді стосується дипломатичного треку, але варто чітко розуміти, що переговори не є головною метою Росії. Вони є лише фінальною стадією. Головна мета Кремля - це перемога у війні, примус України до повної чи часткової капітуляції. На жаль, зараз у ворога з'явилася очевидна перевага: балістичні ракети за критичного дефіциту протиракет у нашій протиповітряній обороні. У Путіна знову виникла ілюзія військової перемоги.

- Як Києву в політичній та дипломатичній сфері потрібно буде формувувати свої запити до союзників для захисту від «зимового терору» росіян?

- Насамперед це пряма допомога для протидії російському ракетному терору, над чим ми вже активно працюємо з нашими партнерами. Другий найперспективніший варіант дій - це безумовне посилення наших асиметричних ударів по території Росії. Ефективні удари по об'єктах інфраструктури та енергетичної системи РФ можуть створити для Кремля серйозні проблеми. Але знову ж таки, для реалізації цієї стратегії нам потрібні ракети. Самими лише дронами закрити навіяний технологічний розрив не вдасться. Головне - розуміти, що звичайні залишки до переговорів не дадуть жодного результату. Потрібен реальний, відчутний тиск на Росію.

- Допомагає проста риторика «нам холодно й темно, рятуйте» чи Захід реагує тільки на прагматичні аргументи?

- Емоційне лементування допомагає мало. Сподіватися, що коли ми почнемо тиснути на жалість, то завтра нам одразу дадуть усе необхідне - ілюзія. Тож сама по собі емоційна риторика не є вирішальним фактором, усе залежить від конкретних нюансів.

І вкрай важливо розуміти, що Захід не монолітний. Є окремо США, є окремо Європа, і навіть усередині самої Європи немає повної єдності. Тому нам потрібно працювати з кожною країною індивідуально, використовуючи специфічні та точкові аргументи.

Наприклад, якщо говорити про американців, то жалість з Дональдом Трампом не працює взагалі. Він геть не емпат, і його не вражають дані чи фото й відео про загинблих українських жінок та дітей. З ним треба говорити мовою фактів: якщо зараз не допомоги Україні з протибалістикою, то Росія здобуде тотальну перевагу. А за наявності такої переваги Кремль ніколи не піде на завершення війни.

З європейцями логіка частково схожа, але має свої відтінки. Тут ключовим є фактор безпеки: «Ви ж не хочете, щоб Україна програла війну? Бо якщо вона програє, війна прийде безпосередньо до вас». І далі підкріплювати це конкретними запитани: нам потрібні ракети до Patriot, бодай ракети старіших модифікацій типу PAC-2.

Соціального вибуху не буде, але ризики потрібно мінімізувати

- Які нові сенси влада має давати суспільству, щоб зимовий період не перетворився на соціальний вибух чи апатію?

- Соціального вибуху не буде, оскільки протести жодним чином не розв'язують навіяну проблему. Якщо люди, незадоволені відсутністю електрики чи тепла, вийдуть перекривати вулиці, хіба це поверне світло в оселі? Звісно, ні. Більшість українців усе це чудово розуміє.

Але й простого рішення цієї проблеми не існує. Владі потрібно думати не про абстрактні гасла, а про те, як практично мінімізувати ризики в сфері безпеки та інфраструктури.

Нещодавно представник ГУР Вадим Скібіцький зазначив, що Росія б'є по Києву та інших великих містах саме тому, що там зосереджені об'єкти нашого оборонно-промислового комплексу. Отже, виробництво української балістики та іншого критичного озброєння потрібно терміново переносити якомога далі від кордону, за межі великих міст, під землю, а за можливості - взагалі розгортати його за кордоном. Це реальний вихід для збереження виробництва.

По-друге, це захист об'єктів енергетики через децентралізацію. Повністю відмовитися від централізованої системи ми не зможемо, тут своє слово мають сказати профільні експерти, адже основу нашої генерації все одно становитимуть атомні електростанції (АЕС).

Тобто критичним залишається питання вразливості мереж та трансформаторних підстанцій. Окремо варто виділити теплогенерацію: як показала ця зима, забезпечення міст теплом залишається нашою найбільшою проблемою, яка потребує першочергової уваги.

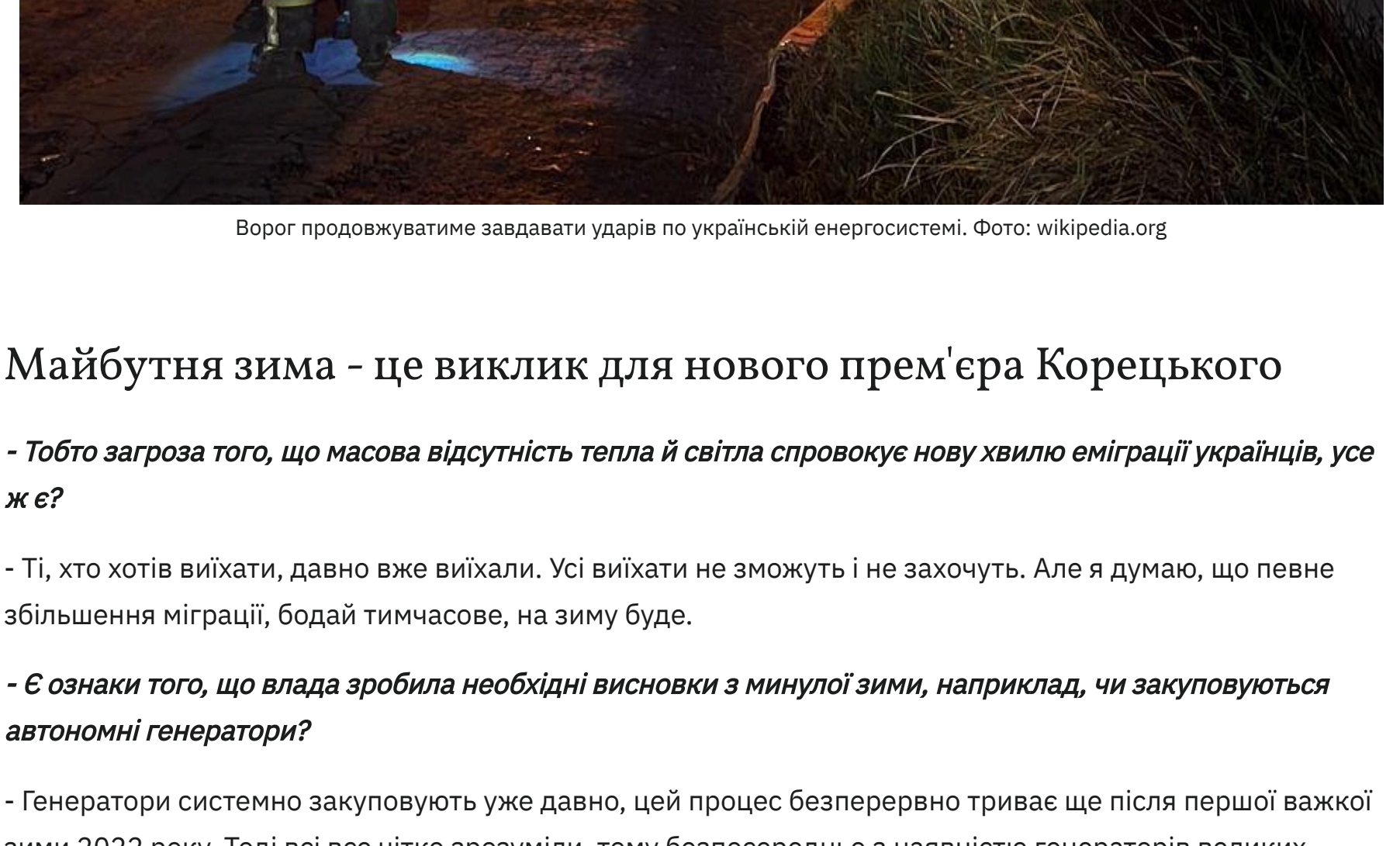
Утім, варто бути реалістами: навіть масштабні зусилля з децентралізації не знімуть абсолютно всіх ризиків. Проблеми взимку все одно будуть. Зокрема, вже зараз потрібно серйозно думати, що робити з жителями лівого берега Києва, які критично та масово залежать від великих ТЕЦ.

- Чи є повне розуміння цих загроз у самій владі, чи не виникне знову перекладання проблеми з хворої голови на здорову?

- Ось тут такої влєвеності якраз і немає. Відповіді на виклики «зимового терору» Росії зобов'язані спільно шукати й знаходити чиновники всіх рівнів і гілок влади. Причому шукати не окремо Віталій Кличко й не окремо Офіс президента, а виключно разом.

Ця безглузда внутрішня політична війна між ними під час повномасштабного вторгнення - просто ганьба. Ми вже бачили аналогічну ситуацію з укриттями: роки великої війни минули, а проблема через постійні міжусобиці та перекладання відповідальності досі повністю не розв'язана. Цю практику потрібно негайно припинити. Повноваження та амбіції не мають ваги, коли на кону стоїть виживання мільйонів людей.

Крім того, під ці екстрені інфраструктурні рішення влада повинна активно залучати кошти західних партнерів. І тут слід використовувати дуже чіткий аргумент, пов'язаний із посиленням міграційного тиску на ЄС: або зараз Україна отримує фінансові й технічні ресурси для захисту міст, або цієї зими Європа гарантовано зіткнеться з новою хвилею українських біженців. Цей прагматичний фактор безпеки принаймні частково здатний змусити європейських лідерів діяти значно швидше.

Ворог продовжуватиме завдавати ударів по українській енергосистемі. Фото: wikipedia.org

Майбутня зима - це виклик для нового прем'єра Корецького

- Тобто загроза того, що масова відсутність тепла й світла спровокує нову хвилю еміграції українців, усе ж є?

- Ті, хто хотів виїхати, давно вже виїхали. Усі виїхати не зможуть і не захочуть. Але я думаю, що певне збільшення міграції, бодай тимчасове, на зиму буде.

- Є ознаки того, що влада зробила необхідні висновки з минулої зими, наприклад, чи закуповуються автономні генератори?

- Генератори системно закуповують уже давно, цей процес безперервно триває ще після першої важкої зими 2022 року. Тоді всі все чітко зрозуміли, тому безпосередньо з наявністю генераторів великих проблем не буде.

Однак виникає інше питання: які саме генератори і для яких завдань використовують? Щоб під час блекаутів працювали ліфти й насоси для високих поверхів будинків. З того, що я знаю, робота ведеться, але повної готовності до зими немає. На жаль, це очевидний факт. За каденції колишньої прем'єрки Юлії Смирденко серйозних зрушень у підготовці країни до зими так і не сталося. Саме тому новим очільником уряду призначили Сергія Корецького. Подивимось, як у нього вийде впоратися із цим викликом.

Зрештою, забезпечити країну генераторами - це найлегша частина завдання. Потрібно дивитися на крок уперед: що робити в разі виникнення дефіциту бензину та дизельного пального? Росія зараз цілеспрямовано завдає ударів по цій інфраструктурі. Якщо пального не буде, чим заправляти тисячі генераторів? Це складний логістичний ланцюжок. Така ж ситуація і з резервами та заміною високовольтних трансформаторів.

Другий критичний виклик - це накопичення газу в наших газосховищах на зиму. До речі, в Європі з цим уже виникли серйозні труднощі. Через перебої з постачанням катарського газу європейський ринок відчуває дефіцит, і країни ЄС знову змушені купувати газ у Росії. Думаю, що ми в результаті так само купуватимемо цей російський газ через європейський реверс, оскільки обсяги норвезького, американського чи алжирського пального на всіх об'єктивно бракує. Однак заповнювати сховища потрібно максимально швидко саме зараз, поки ціни на ринку не підскочили, адже ближче до осені вони гарантовано почнуть зростати.

Держава зобов'язана допомогти бізнесу

- Які найбільші виклики зараз стоять?

- Найбільшим інфраструктурним ризиком для великих міст, і особливо для Києва, залишаються великі ТЕЦ (теплоелектроцентралі). Електроенергію це можна якось перекинути мережами або заживити критичні об'єкти від генераторів, а от від централізованого тепла ТЕЦ напружм залежать сотні тисяч, а подекуди й мільйони містан. Якщо виникну ці гіганти вийдуть із ладу, це перетвориться на колосальну гуманітарну проблему.

Для кожного конкретного виклику необхідно вже зараз розробляти окремі плани й шукати точкові варіанти рішень. Наскільки я розумію, для Сергія Корецького це зараз завдання номер один, і він активно цим займається.

Паралельно виникають нові супутні проблеми. Ми вже бачимо певні зміни на полицях магазинів, і це тільки початок. Поки наше суспільство радіє ударам по російських хабах «Вайлдберріз», ворог так само цілеспрямовано б'є по наших великих логістичних хабах. Тому нам критично необхідно перебудовувати всю логістику торговельних мереж, наприклад, відмовлятися від величезних централізованих хабів і переходити на розгалужену систему невеликих, розосереджених складів.

- Які стимульовальні закони та рішення мають бути ухвалені для українського бізнесу?

- По-перше, це відшкодування та страхування збитків, завданих унаслідок воєнних дій і російських ударів. Це проблема існує ще з 2022–2023 років, але тоді вона не була настільки масштабною. Зараз, коли ворог системно знищує логістичні хаби, удари по складах стали вкрай болючою точкою для комерційного сектору. Страхування таких ризиків - це зараз проблема номер один для збереження бізнесу.

По-друге, необхідна державна допомога та регуляторні рішення щодо зміни логістики. Вся та логістична модель, яка ефективно працювала раніше, з орієнтацією на величезні централізовані складські системи, тепер несе в собі колосальну небезпеку. Бізнесу потрібні стимули для розгалуження та децентралізації.

Так само потрібна максимально щільна партнерська взаємодія між бізнесом і державою. У цьому контексті є надія на Сергія Корецького. Він має колосальний практичний досвід подолання криз, зокрема паливної у 2022 році. Це дуже серйозна, системна людина. Крім того, профільний енергетичний віцепрем'єр-міністр Денис Шмигаль також є вкрай досвідченим керівником. Є надія, що урядова команда зможе знайти правильні рішення, і бодай значну частину цих критичних інфраструктурних проблем вони успішно розв'яжуть.

Майбутня зима - це виклик для нового прем'єра Сергія Корецького. Фото: ФБ Сергія Корецький

Президент не піде на кардинальні кадрові зміни і розпал зими

- Чи не ризикне влада піти на непопулярні політичні рішення заради просто посеред зими?

- Що саме мається на увазі під «непопулярними рішеннями»? У призначенні Сергія Корецького замість Юлії Смирденко, яка якраз не давала ради підготовки саме до зими, була своя чітка логіка.

Якщо президент Володимир Зеленський розумітиме, що ця людина йому поки потрібна й її не можна чіпати, він не робитиме жодних змін. Особливо у розпал зими. Тому я не бачу жодної серйозної проблеми в контексті потенційних непопулярних кадрових рішень під час опалювального сезону. До того ж у нас в інфраструктурній вертикалі зараз просто немає жодної безальтернативної фігури, з якою суспільство пов'язувало б абсолютно всі свої сподівання щодо проходження зими.

- Сергію Корецький перейшов до Кабінету, але зберіг свій вплив у вплив і нафтогазовій сфері на «Нафтогаз» хочуть поставити Юлію Смирденко. І є дані, що політики свій вплив і нафтогазовій сфері на людей там прагне енергетичний віцепрем'єр Денис Шмигаль. Це так?

- Так, цілком можливо, що Смирденко в результаті призначать очолювати «Нафтогаз». Вона є менеджеркою топівня, працювала в уряді на посаді прем'єрки й чудово володіє всіма внутрішніми нюансами галузі. Так само й віцепрем'єр Денис Шмигаль може прагнути посилити свій вплив у нафтогазовому секторі, це звична кулурна логіка.

Однак зараз усе це абсолютно не на часі й не є найголовнішим. І Юлія Смирденко, і Денис Шмигаль є досвідченими профільними фахівцями у сферах енергетики та державного управління. Головне завдання для них сьогодні - це не змагатися за сфери впливу з прем'єром Корецьким, а максимально об'єднати зусилля всіх гілок влади, відомств і держкомпаній задля однієї фундаментальної мети: мінімізувати наслідки «зимового терору» росіян і захистити країну.

Новини по темі: [Війна України з Росією](#) [опалювальний сезон](#) [Зима](#)

Підписуйтесь на нас в соц. мережах

Статті по темі

9 серпня

Акушер-гінеколог – про перименопаузу: гормони, «припливи» та інші жіночі страхи у 40+

9 серпня

Опіївня: Як стати гончарем за три тижні і виграти 1000 доларів за глиняного монстра

9 серпня

Кінець світу на 7 секунд: софтвержі в їх пакуці, чекаючи 12 серпня, і до чого тут НАСА

Реклама на сайті

Про нас

Угода з користувачем

Політика конфіденційності

Цей веб-сайт використовує cookies для покращення взаємодії з користувачем під час відвідування веб-сайту. Користування веб-сайтом означає згоду з його політкою cookies

ЗГОДЕН

ДЕТАЛЬНІШЕ